

Kliimaministeerium
info@kliimaministeerium.ee

Teie 18.02.2026

Meie 09.03.2026

nr 1-12/275-2

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse eelnõu

Saatsite Kultuuriministeeriumile arvamuse andmiseks keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (*KeHS*) eelnõu. Samal ajal saatsite eelnõu ka Muinsuskaitseametile. Kahetsusväärset olid nii Kultuuriministeerium kui Muinsuskaitseamet jaanuaris toimunud ametlikust kooskõlastusringist välja jäänud.

Kultuuriministeerium toob alljärgnevalt välja peamised muudatustega kaasnevad probleemkohad, mis mõjutavad kultuuripärandit:

KeHS muutmise eelnõus kavandatakse muudatust, mis lähtub põhimõttest, et kui kavandatava tegevuse elluviimisega ei kaasne olulist mõju looduskeskkonnale, siis järelkult ei saa keskkonnamuutuse kaudu kaasneda ka olulist mõju kultuuripärandile, samuti inimese tervisele ja varale. Kultuuripärandi puhul võib aga erinevate tegevuste negatiivne mõju avalduda ka ilma, et tegevused mõjutaksid oluliselt looduskeskkonda (nt visuaalne mõju kultuurimälestisteks olevatele ehitistele, meres läbiviidavate süvendustööde mõju veealusele kultuuripärandile jms). Seetõttu ei saa nõustuda, et kohustusliku keskkonnamõju hindamise (KMH) läbiviimise eelduseks on tegevusega kaasnev oluline mõju looduskeskkonnale.

Samuti kavandatakse eelnõuga mitmete meres tehtavate tegevuste, samuti ulatuslike metsaraadamiste puhul senise KMH asendamist keskkonnamõju eelhinnanguga. Märkime, et mõlemad tegevused võivad otseselt mõjutada kultuuripärandi (veealuse- ja arheoloogilise kultuuripärandi ja looduslike pühapaikade) säilimist, seega ei pruugi eelhinnang olla piisav tagamaks kultuuripärandi piisavat kaitset.

Leiame, et täiendavat kontrollimist vajab, kas eelnõu on vastavuses Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2011/92/EL teatavate riiklike ja eraprojektide keskkonnamõju hindamise kohta (muudetud direktiiviga 2014/52/EL), sh selle artikliga 3, mis näeb ette, et keskkonnamõju hindamisel tuleb lisaks projekti otsestele mõjudele hinnata ka kaudseid olulisi mõjusid muu hulgas elanikkonnale, inimese tervisele, materiaalsele varale, kultuuripärandile ja maastikule.

Arvestades eelnõu olulisust ning asjaolu, et eelnõuga kavandatud muudatused puudutavad otseselt kultuuripärandi kaitset, on kahetsusväärne, et Kultuuriministeeriumit ja Muinsuskaitseametit ei ole eelnõu ettevalmistamisse varasemates etappides kaasatud. Täpsemad

märkused ja ettepanekud esitab eelnõu kohta Muinsuskaitseamet. Palume nende ettepanekutega eelnõu edasises menetluses arvestada.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Mihkel Kaevats

osakonnajuhataja kultuuriväärtuste asekanstleri ülesannetes

Teadmiseks/sama:

Muinsuskaitseamet

Reesi Sild 628 2381

Reesi.Sild@kul.ee